

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття”*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;
Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуєк П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Арцишевський Р.А. - **Рецензенти:**
- доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленої матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

15 липня.

- Левкова С.И. Молодежная культура. – М.: Вузовская книга, 2000. – 360 с.
- Олексіівна А. А. Формуємо підвалини духовності // Початковий час. – 2005.
- Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К.: Вища школа. – 1982.
- Сергеева В. Ф. Виховання студентів під час навчальної діяльності // Виховна робота в сучасному ВНЗ освіти. – Луцьк, 2000. – С.35-40.
- Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. – К.: УРЕ. – 1986.

УДК 282(371)

Шеретюк Р.М. – канд. істор. наук,
зав. кафедри мистецтвознавства та
культурології РІС КСУ

РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ

1.	Гідність людини	116 осіб	85,3%
2.	Свобода	103 осіб	76,5%
3.	Справедливість	100 осіб	73,5%
4.	Споконвічність	95 осіб	69,8%
5.	Спокоєння	83 осіб	61,9%
6.	Справедливість	82 осіб	60,8%
7.	Спокоєння	49 осіб	36,2%
8.	Свобода	43 осіб	31,9%
9.	Справедливість	18 осіб	13,3%
10.	Спокоєння	17 осіб	12,5%

Проблема розглядається як одна з найактуальніших неперервних процесів, які відбуваються в Україні. Це стосується орієнтирів української системи цінностей. У руслі цих процесів і моральних цінностей української культури ставлення до

молоді є однією з духовно-культурних духовних, моральних суспільного розвитку релігійних, духовних європейської, так і від історичної епохи,

політичного режиму, а також особистості того, хто переймався цим питанням. Та, попри будь-які обставини, релігія як суспільне явище виявилася життєздатною і в різних своїх формах існує у всіх країнах світу. Нині в Україні, у процесі трансформаційних змін у суспільстві, релігія переживає певний ренесанс [7, с.114]. Тому на сучасному етапі розвитку суспільства зростає потреба у дослідженнях, що дають змогу визначити місце релігії в житті людини.

У сучасній вітчизняній науці проблему ставлення людей до релігії, її місця у житті особи та суспільства вивчали такі дослідники, як зокрема А. Колодний [5], Б. Лобовик, П. Яроцький [9], Л. Суютінова [7], Л. Гридковець [3], Б. Гудзяк [4], С. Головащенко та ін. Вартісним підґрунтям для сучасних теоретичних наукових розробок з цієї проблеми стали результати загальнонаціонального соціологічного опитування громадян України, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова [1], та дослідження викладачів Запорізького малого багатoproфесійного університету.

Мета дослідження – визначити вплив релігійності на ціннісні орієнтації сучасної молоді. Для цього було опитано 136 студентів РІС КСУ у жовтні 2006 року. 11% опитаних не вказали релігійності, 88% – католики, 11% – протестанти, по 3% серед опитаних відносять себе до греко-католиків та до інших релігій. Наведені дані дозволяють визначити не стільки об'єктивний рівень релігійності молоді, скільки проаналізувати традиційний елемент її культури [3, с.18].

1.	Гідність людини	136 осіб	100%
2.	Свобода	129 осіб	87,5%
3.	Справедливість	100 осіб	73,5%
4.	Споконвічність	96 осіб	70,5%
5.	Спокоєння	92 осіб	67,6%
6.	Справедливість	87 осіб	64%
7.	Спокоєння	83 осіб	60,3%
8.	Свобода	80 осіб	58,8%
9.	Справедливість	74 осіб	54,4%
10.	Спокоєння	71 осіб	52,2%
11.	Справедливість	63 осіб	46,3%
12.	Спокоєння	49 осіб	36%
13.	Справедливість	35 осіб	25,7%
14.	Спокоєння	4 осіб	2,9%
15.	Свобода	2 особи	1,5%

орієнтацій і ступінь впливу релігійності на участь 136 осіб в жовтні 2006 року. 11% опитаних не вказали релігійності, 88% – католики, 11% – протестанти, по 3% серед опитаних відносять себе до греко-католиків та до інших релігій. Наведені дані дозволяють визначити не стільки об'єктивний рівень релігійності молоді, скільки проаналізувати традиційний елемент її культури [3, с.18].

ж – із протестантами, по 3% серед опитаних відносять себе до греко-католиків та до інших релігій. Наведені дані дозволяють визначити не стільки об'єктивний рівень релігійності молоді, скільки проаналізувати традиційний елемент її культури [3, с.18].

Також респондентам було запропоновано перелік з 10 позицій, 5 із яких вони мали відзначити як найбільш важливі та доцільні з точки зору сімейного виховання. Перше місце посіло почуття відповідальності (цю якість обрали 85,3% опитаних), друге – освіченість (76,5%), третє – толерантність і повага до інших людей (73,5%). Релігійність зайняла 7 позицію – її як найбільш важливу якість відзначили 36% опитаних (див. Таб. 1).

Таблиця 1

Які з наведених якостей є найбільш важливими?

	№	№	№	№
1	83%	13%	-	-
2	47%	40%	13%	1%
3	13%	38%	43%	4%
4	33%	48%	33%	5%
5	1%	13%	48%	36%
6	1%	13%	46%	41%

У системі життєвих цінностей сучасного студентства серед 15 позицій релігія посідає дев'яту. Її важливість у своєму житті відзначили 54, 4% опитаних (із 136 студентів її обрали 74) (див. таб. 2), поступаючись таким позиціям, як здоров'я (100% опитаних), дружба (87, 5%), кар'єра (73, 5%), внутрішня гармонія, порозуміння із самим собою (70, 5%), добробут (67, 6%), цікава робота (64%), самореалізація (60, 3%), мир і спокій в країні (58, 8%). Таким чином, у системі цінностей сучасної молоді пріоритетне місце займають цінності індивідуальної свободи та суспільного прогресу, що у свою чергу є характерною тенденцією розвитку світового співтовариства на сучасному етапі [9, с.241].

Таблиця 2

Життєві цінності студентів РІС КСУ

Отримані результати дослідження дозволяють говорити про секуляризацію сучасної студентської молоді України. Секуляризація (франц. secularisation, від лат. saecularis – світський) – процес звільнення різних сфер життя суспільства, груп, індивідів від впливу релігії [8, с.322]. Цей процес характеризується зменшенням впливу релігії на духовність та суспільні відносини. Суспільство все більше схиляється до того, аби розглядати життя у відриві від будь-якого зв'язку з Богом чи релігією. Секуляризована особистість, як і секуляризоване суспільство в цілому, може не відкидати релігію свідомо, але у повсякденному житті релігія відіграє все меншу роль. Для порівняння: 82% опитаних студентів вірять у Бога, однак лише 4% опитаних регулярно ходять до храму. Людина, яка формально відносить себе до якоїсь релігії, але не виконує її вимог, – це типова секуляризована особа [7, с.118-119].

Наступне наше питання звучало так: „Наскільки сильно наступні чинники впливають на Вашу поведінку в повсякденному житті?”

Таблиця 3

Наскільки сильно зазначені чинники впливають на Вашу поведінку в повсякденному житті?

Серед шести чинників, що мають найбільший вплив на поведінку людей у їх повсякденному житті, першу позицію посів обов'язок перед близькими – саме його відзначила переважна більшість (85%) опитаних студентів як такий, що справляє сильний вплив на їх власну поведінку в повсякденному житті. Другу позицію зайняла мораль (47% опитаних). Релігійні переконання як чинник, котрий сильно впливає на поведінку в повсякденному житті, відзначили 22% опитаних студентів. 48% респондентів визнали, що релігійні переконання час від часу впливають на їхню поведінку,

а 5% опитаних заявили, що релігійні переконання ніколи не впливають на їхню повсякденну поведінку (див. таб. 3).

Отже, проаналізувавши результати проведеного нами опитування, ми дійшли певних висновків.

У зв'язку із трансформацією українського суспільства відбувається відродження релігійного життя. Ренесанс української релігійності вбачається у зростанні кількісних показників віруючих, появи і розвитку певних конфесій, церковних будівель, видання релігійної літератури, виконання обрядів тощо. Однак цей процес в Україні позначається складними, іноді суперечливими тенденціями та рисами. З одного боку, динамічні суспільні зміни позитивно вплинули на ставлення молоді до релігії, позначилися на її релігійній ідентифікації. З іншого – особливості релігієпроцесу в молодіжному середовищі полягають у стрімкій десакралізації культури, секуляризації всіх сторін життя і сфер суспільства, частковій присутності релігії в ролі морального імперативу в сфері повсякденного життя, утвердженні цінностей індивідуальної свободи та суспільного прогресу. Ці дві тенденції й складають головну особливість релігійного життя в Україні – відродження релігійності на тлі секуляризації.

Джерельні приписи

1. Биченко А., Міщенко М. Проблема релігійного навчання та виховання дітей і молоді в Україні очима громадян // Національна безпека і оборона. – 2005. – №8. – С.3-25.
2. Гальперін Б. Досвід викладання релігієзнавства і виховання учнів на біблійних моральних цінностях у Запорізькому малому багатопрофільному ліцеї „Перспектива” / Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України: Наукові записки. Том II. Частина II. – Острого: Видавничий комплекс Острозької Академії, 1999. – С.207-214.
3. Гридковець Л. М. Роль релігійного фактора в розвитку психосексуальної культури сучасної студентської молоді // Практична психологія та соціальна робота. – 2005. – №10. – С.17-20.
4. Гудзяк Б. Церква є та буде помітним фактором у житті українців // День: Всеукраїнська газета. – 2004. – №1. – 10 січня. – С.7.
5. Колодний А. М. Україна в її релігійних виявах. – Львів: СПОЛОМ, 2005. – 336 с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Любовика. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Суятінова Л. Молодь, релігія і трансформація суспільства // Соціальна психологія. – 2005. – №1. – С.114-121.
8. Шевченко В. М. Словник-довідник з релігієзнавства. – К.: Наукова думка, 2004. – 560 с.
9. Яроцький П. Л. Релігієзнавство: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 308 с.

Куліда К.М. – асистент кафедри соціології
ВДУ ім. Лесі Українки,

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

У сучасному суспільстві людина стає дедалі більше стає морально вільною. Тепер кожен сам має можливість створювати власний спосіб життя, керуючись особистими нормами, правилами та цінностями. Тому особливої актуальності набуває тема формування ціннісних життєвих орієнтирів у сучасній молоді, адже саме вона незабаром очолить провідні позиції в суспільстві, її ставлення до життя буде втілюватись у державних програмах розвитку та функціонування конкретної нації. Ми беремо до уваги соціально-психологічний аспект цього питання, адже це дві основні сфери, які впливають на розвиток людини як особистості.

Ціннісна орієнтація – це вибіркове ставлення до сукупності матеріальних, соціальних і духовних благ та ідеалів, що розглядаються як об'єкти мети й засоби для задоволення потреб особи чи соціальної групи [4]. Ціннісна орієнтація опосередковує вплив зовнішнього середовища, у ній акумулюється життєвий досвід людини.

Ціннісні орієнтації формуються в процесі соціалізації особи та на основі її особистісного досвіду. Саме вони визначають найзагальнішу ціннісну спрямованість пізнавальної, духовно-практичної та практичної діяльності людини, її вищі цілі життя. Наявність усталених ціннісних орієнтацій свідчить про сформованість людини як особистості. Тому особливе місце повинно займати питання соціально-психологічних механізмів, закономірностей, способів формування всебічно розвиненої особистості. У цьому процесі необхідно враховувати диференційованість соціальної структури суспільства, специфічність життєвих умов людей, соціального досвіду, рівня освіти й культури, у яких взаємодіє і розвивається людина та які прямо чи опосередковано впливають на формування ціннісних орієнтацій особистості. Усі ці характеристики можуть визначати спосіб життя кожної людини, вивчення якого дозволить з'ясувати його вплив на соціальні установки і системи цінностей особистості.

Основним об'єктом нашої уваги є молодь, адже молодий індивід – найбільш „м'який” у плані різноманітних впливів близького оточення та більш широкого соціального середовища. Окрім того, саме молодь представляє постійну зміну поколінь, у процесі виховання якої ми формуємо майбутній портрет нації. Тому важливо плекати високі моральні цінності у сучасній молоді.

Суспільна моральна свідомість сама по собі ще нічого не зробить. Необхідно, щоб вона була скоординована з такими внутрішніми регуляторами поведінки, як індивідуальні моральні потреби, інтереси, цінності, ідеали,

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРІОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ III. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЄНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVІІІ-ХІХ ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глушук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка).....	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету*

Випуск 5

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і
перспективи культурної інтеграції людства у ХХІ століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

**ББК 71.0
УДК 168.522**